

dovolání vyhověti a napadený rozsudek zrušiti. Poněvadž tato vada zasahuje i do první stolice a nebude se lze obejít bez nového jednání v této stolici, bylo podle § 510 druhý odstavec c. ř. s. zrušiti i rozsudek soudu první stolice a vrátiti věc tomuto soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. Shledá-li při tom soud na straně žalovaného zavinění, bude mu ovšem řešiti také otázku, zda toto zavinění jest v příčinné souvislosti s tvrzenou škodou.

Čís. 10557.

K dohodě o příslušnosti (§ 104 j. n.) stačí listinný průkaz o ujednání třeba jen ústním. Stačí podpis listiny s prorogační doložkou, i když nebylo zvlášť na ni upozorněno a o ní jednáno. Zvlášť upozorniti bylo by třeba jen toho, u něhož vědomost o takovém obyčejném postupu podle jeho stavu a podle jeho povolání nelze předpokládati. Lhostejno, že příjemce nečetl celý objednávací lístek.

Slova v prorogační doložce »pokud příslušnost není vyhrazena jinému soudu« jest vztahovati na věcnou příslušnost, pokud ji nelze změnit dohodou stran.

(Rozh. ze dne 21. února 1931, R II 440/30.)

Příslušnost pro žalobu o 23.000 Kč, zadanou na okresním soudě v P., opřel žalobce o § 104 j. n. K námitce místní a věcně nepřislušnosti soud první stolice žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné a místní nepřislušnosti. Důvody: Žalující strana opřela příslušnost podle § 104 j. n. o objednávací lístek ze dne 8. srpna 1928, podepsaný žalovaným, kterýžto lístek má doložku: »Kdyby snad z toho právního jednání mělo dojít ke sporu, podrobujeme se výhradně kompetenci okresního soudu v P., pokud působnost není vyhrazena soudům jiným.« Nezáleží na tom, zda doložka byla ujednána ústně. K dohodě se vyhledává jednak úmluva, jednak její průkaz listinou. Nežádá se písemnost dohody jako podmínka platnosti, nýbrž jen listinný průkaz o dohodě třeba ústní. Třebaže se úmluva nestala ústně, prokazuje ji objednávací list, protože podpis objednávacího listu žalovaným znamená přijetí a souhlas s jeho obsahem. Dohoda o příslušnosti stala se tím, že Jindřich B. předložil žalovanému objednávací list s řečenou doložkou a že žalovaný objednávací list podepsal, přijav také jeho celý obsah. Výslovnost projevu podle § 104 j. n. znamená jen, že úmluva musí dojít zevního výrazu, a stačí k tomu podpis listiny, obsahující prorogační doložku i bez zvláštního upozornění na ní a bez zvláštního ujednání. Zvlášť upozorniti bylo by třeba jen osoby, u níž vědomost o takovém obyčejném postupu (podepsání listiny) podle jejich stavu a oboru povolání nelze předpokládati. Tomu však v souzeném případě tak není, poněvadž žalovaný jest majitelem válcového mlýna a tedy obchodníkem. Že žalovaný nečetl celý objednávací list, nevadí. Mezi obchodníky jest zvykem, že se ústně nevysvětluje všechen obsah objednávacího lístku, a objednatel, který takový list podepíše, aniž jej pozorně přečte, dává na jevo, že s jeho obsahem

jest srozuměn, přes to, že ho nečetl. Jest na něm, by si obsah přečetl. Podpis jeho podle zásady § 863 druhá věta obč. zák. znamená podle pravidel slušného obchodního styku, že projevuje souhlas s celým obsahem objednáčního lístku. Zanedbal-li žalovaný dbáti povinné péče, spadá toto nedopatření jen na jeho vrub a neruší se nikterak závaznost takto učiněného prohlášení. Nejvyšší soud vyslovil se v několika rozhodnutích v tomto směru (srovnej čís. 8738, 6676, 5167, 2060, 1640 a jiné). Jde ještě o výklad dodatku k prorogační doložce »pokud působnost není vyhrazena soudům jiným.« Neprávem má první soud za to, že tímto dodatkem příslušnost okresního soudu v P. měla býti vyloučena v případech, v nichž věcná příslušnost okresních soudů podle jurisdikční normy není založena. Podle tohoto názoru doložka v objednacím listě vlastně by se týkala jen místní příslušnosti okresního soudu v P. ve věcech odkázaných podle ustanovení jurisdikční normy okresním soudům vůbec. Takovémuto obmezujícímu výkladu vadí však doslov první věty doložky, vztahující se na všechny případné spory bez rozdílu a ustanovující výhradnou kompetenci okresního soudu v P.; dále i další obsah listiny (objednáčního lístku), kde na dvou jiných místech lze se setkat s ustanoveními, směřujícími k místní příslušnosti soudu v P., že totiž jako místo splnění platí místo odeslání a že kupní cena má býti splatná a žalovatelná v P.; dále též bod 11. dodávacích podmínek, jež v úvodu objednáčního lístku jsou výslovně citovány, na jichž základě se podle doslovu objednáčního lístku objednávka stala: »Platební místo a soudní příslušnost jest P.«. Z toho všeho vyplývá podle názoru rekursního soudu s dostatečnou určitostí, že se prorogační doložka vztahuje na věcnou příslušnost a že okresní soud v P. měl býti příslušným pro všechny spory, které z obchodu mohly vzniknouti a že druhá věta jen vysvětluje a deklaruje obsah a smysl vytčený v první větě v mezích platného právního řádu, tedy ničím jiným, než poukazem na druhý odstavec § 104 j. n., který uvádí případy, jež jsou z prorogace vyloučeny a jež pro svou výlučnost jsou vyhrazeny působnosti soudů jiných. Nebylo tudíž námitce věcné a místní příslušnosti okresního soudu v P. vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Vývody dovolacího rekursu není vyvráceno správné odůvodnění usnesení rekursního soudu, k němuž se podotýká jen toto: Slova v prorogační doložce »pokud příslušnost není vyhrazena jinému soudu«, vztahuje rekursní soud právem na věcnou výlučnou příslušnost, již nelze dohodou stran měniti. Na místní příslušnost nelze slova ta vztahovati, ježto o ní se strany dohodly již jinými smluvními ustanoveními, takže by prorogační doložka pro stanovení místní příslušnosti byla zbytečnou. Ani výhradnost místní příslušnosti okresního soudu v P. nebyla účelem doložky, protože pro firmu B. jako prodatelku bylo ustanovení takové výhradnosti bez významu a také pro žalovaného skoro výhradně přicházel v úvahu okresní soud v P. pro jeho žaloby proti žalobkyni, protože byl obecným soudem prodatele. Měla-li tedy prorogační doložka upravit právě věcnou příslušnost, a to výhradně ve prospěch okresního soudu v P., ano šlo

o stroje hodnoty daleko přesahující hranici příslušnosti okresního soudu, a nebylo-li pamatováno na sborový soud, nelze ani podle doslovu doložky ani podle jejího smyslu a účele (§ 914 obč. zák.) sporná slova vyložit jinak, nežli, že se jimi měla vyloučiti věcná příslušnost, jinak věcně příslušného soudu sborového. Jinak byl by tu rozpor mezi stanovením výhradné příslušnosti okresního soudu v P., již byla míněna příslušnost věcná, a slovem pokud příslušnost není vyhražena jinému soudu. Takový rozpor nebyl jistě firmou B. zamýšlen a proto jest doslov doložky vyložit tak, by takového rozporu nebylo. Není tu tedy nejasnosti smlouvy ve smyslu § 915 obč. zák., která by se výkladem podle § 914 obč. zák. nedala odstraniti. Ostatně by výklad, jaký žalovaný chce dáti doložce ve smyslu § 915 obč. zák. nebyl ani v jeho prospěch, kdyby měla býti přípustná věcná příslušnost sborového soudu, při níž přece jest nucené zastupování advokátem a spor také nákladnější. Rozpor se spisy vidí stěžovatel v tom, že ho rekursní soud pokládá za obchodníka, než neprávem, jelikož tato okolnost je nerozhodná. Podepsal-li žalovaný firmě B. objednacím list, projevil podpisem souhlas s jeho obsahem a mohl by platnost závazků v objednacím listě převzatých popíráti jen z důvodů neznalosti obsahu, kdyby o něm byl v omylu a tento omyl mohl odpůrci podle § 871, neb dle § 870 obč. zák. namítnouti. Že žalovaný byl ovládán při podpisování objednacím listu představou, že obsah objednacím listu nesouhlasí s tím, co bylo ujednáno, nebo, že jeho nevědomosti o obsahu bylo druhou stranou využito lstivě pro jeho nezkušenost nebo neznalost čtení, nebylo zjištěno. Proto musí žalovaný nésti důsledky svého souhlasu daného podpisem objednacím listu.

Čís. 10558.

Řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu neslouží k přezkumu otázky, zda jsou tu formální předpoklady pro vydání platebního rozkazu, nýbrž zda obстоjí materielně, zda nárok jím přiznaný jest po právu.

Směnečný zákon (ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Vepsání směnečné sumy v hořejším pravém rohu směnky mimo kontext vlastního směnečného prohlášení náleží k obsahu samé směnky, leč že by šlo o nahodilou okrajovou poznámku, jež není kryta podpisem.

Ustanovení § 6 (2) směn. zák. nepřichází v úvahu při padělání směnky. O padělání směnek může jíti jednak při nepravém podpisu (padělání podpisu) nebo byl-li jinaký obsah směnky, již určený, změněn neoprávněně. V tomto případě platí §§ 78 a 79 směn. zák.

(Rozh. ze dne 21. února 1931, Rv II 876/30).

Proti směnečnému platebnímu příkazu na 40.000 Kč namítl žalovaný Ing. H., že výše směnečné sumy vypsána nad kontextem směnky v pravém rohu byla padělaná z 20.000 Kč na 40.000 Kč. **Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti**